

gifva uppkomst åt. *U. en akademi. U. ett magasin. U. ett regemente, se Uppsätta. U. en armé, samla och utrusa en a. U. ett kontrakt, skriva, författa det. U. ett testamente, författa eller låta författa &c. U. vänskap, förbund, stifta, tillvägbringa &c. — b) Åter upphjelpa, återställa, ersätta, godtgöra. U. de fallna. U. handeln. U. ett förfallet verk. U. skadan. U. ens heder. U. hvad man brutit. — Upprättande, n. 4.*

UPPRÄTTELIG, a. 2. Som kan upprättas.

UPPRÄTTELSE, f. 3. Förklaring, hvarigenom det kränkande i en förolämpning af den förolämpande själf tillintetgöres, såsom t. ex.: återkallelse, afbön, o. s. v. *Gifva, fördra u. för något.*

UPPRÄTTHÅLLA, v. a. 3. (böjes som *Hålla*) *Hålla vid makt, i godt skick. U. ordningen, lugnet. — Upprätthållande, n. 4.*

UPPRÄTTHÅLLARE, m. 3. Den, som upprätthåller.

UPPRÄTTSTÄENDE, a. 1. Som står upprätt.

UPPRÖDJA, v. a. 2. (böjes som *Rödja*) *U. jord, bortrödjat allt, som kan vara hinderligt för dess odling. — Äfv. Rödja upp. — Upprödjannde, n. 4. o. Upprödjning, f. 2.*

UPPRÖKA, v. a. 2. Förbruka genom rökning. — Oftare *Röka upp.*

UPPRÖRA, v. a. 2. 1) Röra i något, så att det, som är på botten, kommer upp. *U. grumlet i en vätska. Har till objekt äfv. det ämne, hvaruti röres. U. vattnet i en källa. (Fig.) U. himmel och jord, se Himmel, bem. 1. — Äfv. Röra upp. — 2) Uppdrifva. Blåsten u-rör dammet. — Äfv. Röra upp. — 3) Sätta i stark rörelse. Stormen u-rör hafvet. — 4) (fig.) Djupt röra, skaka (sinnet). Denna anblick u-rörde alla. — U-nde, part. akt. Brukas i fig. mening äfv. adjektivt. *U. syn, tanke, djupt rörande, hjertskakande. — U-rd, part. pass. Försatt i stark rörelse. (Fig.) U-dt sinne. — Upprörande, n. 4. o. Upprörning, f. 2.**

UPPRÖTA, v. a. 2. Alldeles förderfva genom röta. — Äfv. *Röta upp. — Upprötning, f. 2.*

UPPSADLA, v. a. 1. Fullt sadla. Brukas mest i part. pass. *U-d.*

UPPSAMLA, v. a. 1. Upphämta och samla ihop; hopsamla. — Äfv. *Samla upp. — Uppsamlande, n. 4. o. Uppsamling, f. 2.*

UPPSATS, m. 3. 1) Skriftligen uppsatt artikel, kort skrift. *U. i en tidning. En lärorik u.* Har sammansättningen *Tidningsuppsats. — Syn. Artikel, Stycke. — 2) Anteckning för bättre minne skull; promemoria, förteckning. U. på kommissioner. U. på ett medikament, recept. — 3) (artil.) Förlikningen på en kanon eller haubits.*

UPPSEENDE, n. 4. 1) Stor uppmärksamhet, som person eller sak framkallar hos allmänheten eller en samling af personer. *Göra u. Han har gjort mycket u. Den saken gjorde u. — Syn. Väsen, Buller, Larm. — 2) Se Tillsyn.*

UPPSEGLA, v. n. 1. Segla uppåt. — Äfv. *Segla upp.*

UPPSIGT, f. 3. Se *Tillsyn. Stå under ens u. Lemna utan u. Ha u. öfver en yngling, öfver ens studier, öfver ett arbete. Man måste ha noga u. på honom.*

UPPSILA, v. a. 1. Sila och aftömma i smärre kärl (fat, bunkar, o. s. v.) *U. mjölken. — Äfv. Sila upp. — Uppsilning, f. 2.*

UPPSITTA, v. n. 3. (böjes som *Sitta*) 1) Se

Sitta upp, bem. 1. — 2) Säges om en indragen kavalleritrupp, då den åter uppsattes till tjänstgöring. — Uppsittande, n. 4. o. Uppsittning, f. 2.

UPPSJUDA, v. n. 3. (böjes som *Sjuda*) *Koka upp, svalla upp, brusa upp. Säges äfv. figurligt. — Oftare Sjuda upp. — Uppsjudande, n. 4. o. Uppsjudning, f. 2.*

UPPSJÖ, m. 2. 1) Flod, då den är i sitt högsta tilltagande, nämligen omkring fullmånstiden. Jfr. *Flod, bem. 4. — 2) Hafsvattnets tillfälliga stigande vid en kust genom stark storm eller vissa vindars inflytelse.*

UPPSKAFFA, v. a. 1. Laga, att något kommer upp, uppbörjas, uppsändes. — Äfv. *Skaffa upp. — Uppskaffande, n. 4.*

UPPSKAFFVA, v. a. 3. Öppna genom skafning. *U. ett sår. — Äfv. Skafva upp. — Uppskafvande, n. 4. o. Uppskafning, f. 2.*

UPPSKAKA, v. a. 1. 1) Skaka något så, att det bringas högre upp, eller så, att deruti befintliga föremål blifva mindre packade, röras upp. *U. halm. U. sängkläder. — Äfv. Skaka upp. — 2) (fig.) Försätta i stark rörelse, djupt röra. U. själen, sinnet, inbillningskraften. — U-nde, part. akt. Brukas fig. nästan adjektivt, t. ex.: *En u. syn, tanke, som uppskakar själen. — Uppskakande, n. 4. o. Uppskakning, f. 2.**

UPPSKATTA, v. a. 1. Se *Värdera. — Äfv. Skatta upp. — Uppskattande, n. 4. o. Uppskattning, f. 2.*

UPPSKICKA, v. a. 1. Se *Uppsända. — Äfv. Skicka upp. — Uppskickande, n. 4. o. Uppskickning, f. 2.*

UPPSKJUTA, v. a. o. n. 3. (böjes som *Skjuta*) 1) Skjuta på något, så att det kommer högre upp. *U. ett skottfönster. — Äfv. Skjuta upp. — 2) Fördröja till annan tid. U. en sak. U. en resa. Saken har blifvit u-ten till nästa måndag. U. ett mål. U. sin hämd. Neutralt säges äfv. *U. med något. — Äfv. Skjuta upp. — 3) Se Skjuta upp, bem. 3. a. — 4) (sjötl.) U. ell. Skjuta upp ett tåg, lägga det i små bugter ofvanpå hvarandra, eller hänga dem under en koffernagel, så att det är klart att brukas. — U-ten, part. pass. Saken är u. Allt krutet är u-et. — Uppskjutande, n. 4. o. Uppskjutning, f. 2.**

UPPSKJUTSA, v. a. 1. 1) Skjutsa till högre eller nordligare belägen ort. — 2) (fam.) Uppdrifva. — Äfv. *Skjutsa upp. — Uppskjutsande, n. 4. o. Uppskjutsning, f. 2.*

UPPSKOF, n. 3. (af *Skof*, från gamla verbet *Skjuva, skjuta*) Fördröjande till annan tid. *Gifva u. med betalning, med verkställigheten af en sak. U. med en dom. U. i ett mål. Utan u., ofördröjligen. — Syn. Dröjsmål, Anstånd, Andrum, Uppehåll.*

UPPSKOFLA, v. a. 1. Se *Uppskotta.*

UPPSKOFSDOM, m. 2. Se *Interlokutoriedom.*

UPPSKOTTA, v. a. 1. Med skofvel uppkasta. — Äfv. *Skotta upp. — Uppskottande, n. 4. o. Uppskottning, f. 2.*

UPPSKRAPA, v. a. 1. Se *Skrapa upp.*

UPPSKRIDA, v. n. 3. (böjes som *Skrida*) Sakta och smått höja sig. *Kragen har u-dit. — Äfv. Skrida upp. — Uppskridning, f. 2.*

UPPSKRIFVA, v. a. 3. (böjes som *Skrifva*) Skriftligen anteckna. — Äfv. *Skrifva upp. — Uppskrifvande, n. 4. o. Uppskrifning, f. 2.*